

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

บัญญัติ สุขศรีงาม *

นับตั้งแต่มีข่าวเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของไวรัสฮิวโมไวรัสเมื่อเดือนพฤษภาคม 2538 หลาย ๆ ฝ่ายคงเกือบจะลืมเรื่องโรคเอดส์กันไปแล้ว แต่ความจริงโรคเอดส์ก็ยังคงสถานภาพเดิม ก็คือยังไม่มียารักษาที่ได้ผลดีหรือไม่มีวัคซีนป้องกันโรค ผู้ติดเชื้อจะต้องเสียชีวิตทุกรายแต่จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย ในวันนี้นี้จึงขอเล่าเรื่องราวของโรคเอดส์มาเล่าสู่กันฟัง 3 เรื่อง ได้แก่ เอดส์กับนักกีฬา ความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับโรคเอดส์และการตรวจเอดส์ทางปรีชาณีย์

1. เอดส์กับนักกีฬา

เอดส์เป็นโรคติดเชื้อที่แพร่ระบาดได้ดีทางเลือดและเพศสัมพันธ์ จึงพบติดเชื้อเอดส์ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ทั้งสิ้น

เมื่อไม่นานมานี้ได้มีการเปิดเผยให้ทราบว่า นายเกรก ลูกันิส นักกีฬากระโดดน้ำผู้มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกาติดเชื้อเอดส์ นับว่าเป็นนักกีฬาคนที่สามที่ติดเชื้อนี้ ส่วนคนแรกได้แก่ เมจิก จอห์นสัน นักบาสเกตบอลอาชีพ และคนที่สองได้แก่ อาเธอร์ แอช นักเทนนิส โดยที่อาเธอร์ แอช เสียชีวิตเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2536 ภายหลังจากที่ประกาศว่าตนเองติดเชื้อเอดส์ได้ไม่ถึงหนึ่งปี

เกรก ลูกันิส วัย 35 ปี ได้ให้การยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์แบบชายรักร่วมเพศกับชายชื่อ

ทอมมาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 และครองรักร่วมกันมาจนกระทั่งแยกทางกันในปีพ.ศ. 2532 เนื่องจากตนเองไม่ใช่ผู้ชายคนเดียวของทอม เพราะทอมมีพฤติกรรมสำส่อนทางเพศกับผู้ชายอื่น ๆ อีกมากมาย และต่อมาทอมได้เสียชีวิตด้วยเอดส์ในปี พ.ศ. 2533

เกรก ลูกันิส ยอมรับว่าตนเองติดเชื้อเอดส์มาก่อนเข้าแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่กรุงโซลเมื่อปี พ.ศ. 2531 และในการแข่งขันครั้งนี้ เกรก ลูกันิส ได้ประสบอุบัติเหตุศีรษะฟาดกับสปริงบอร์ดในระหว่างการแข่งขันรอบคัดเลือก และได้พยายามกุมศีรษะเอาไว้ไม่ให้เลือดไหลออกมาหรือไม่ให้มีผู้ใดสัมผัสถูกเลือดของตน แม้จะมั่นใจว่าปริมาณน้ำในสระที่มีจำนวนมากและคลอรีนที่ผสมอยู่ในน้ำจะช่วยลดอัตราเสี่ยงที่นักกระโดดน้ำคนอื่นจะติดเชื้อเอดส์จากตนเอง

ผลจากการเกิดอุบัติเหตุนี้ทำให้ต้องเย็บบาดแผลที่ศีรษะ 5 เข็ม โดยแพทย์ก็ไม่ทราบว่าเกรก ลูกันิส เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ อย่างไรก็ตามการที่เกรก ลูกันิส ไม่ได้แจ้งให้คณะกรรมการโอลิมปิกของสหรัฐอเมริกาหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมกระโดดน้ำสหรัฐอเมริกาได้ทราบว่าตนติดเชื้อเอดส์ก่อนนี้ จะมีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกนั้น เนื่องจากไม่คิดว่าจะเกิดอุบัติเหตุจากการแข่งขันเช่นนั้น นอกจากนี้ รอน โอเวียน ซึ่งเป็นโค้ชก็ต้องการให้มีการเปิดเผยเรื่องนี้ เพราะเห็นว่าโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุ

* รองศาสตราจารย์ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จากการแข่งขันกระโดดน้ำนั้นไม่น้อยมากแต่ในที่สุดเกรก ลูกานิส ก็เกิดอุบัติเหตุจนได้ และไม่มีข่าวว่ามีนักกีฬากระโดดน้ำหรือผู้เกี่ยวข้องคนใดบ้างที่ติดเชื้อเอชไอวีในครั้งนี้นักด้วย

เกรก ลูกานิส เป็นนักกีฬากระโดดน้ำที่มีประวัติการแข่งขันในกีฬาโอลิมปิกที่ยอดเยี่ยมมากในปีพ.ศ. 2519 ได้เหรียญเงินจากการแข่งขันแบบแพลตฟอร์ม ที่เมืองมอนทรีออล ในแคนาดา ปีพ.ศ. 2523 ไม่ได้เข้าร่วมแข่งขันที่กรุงมอสโคว์สหภาพโซเวียต เพราะสหรัฐอเมริกาคว่ำบาตรการแข่งขันครั้งนี้ ปี พ.ศ. 2527 ที่เมืองลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา ได้ 2 เหรียญทองจากการแข่งขันแบบแพลตฟอร์มและสปริงบอร์ด โดยเป็นคนแรกที่ทำคะแนนได้เกิน 700 คะแนนในสปริงบอร์ด (เกรก ลูกานิส ทำคะแนนได้ 710.91 คะแนน) ปี พ.ศ. 2531 ที่กรุงโซล เกาหลีใต้ ได้ 2 เหรียญทองจากการแข่งขันแบบแพลตฟอร์มและสปริงบอร์ด นับเป็นนักกีฬากระโดดน้ำคนแรกของโลกที่ชนะเลิศการแข่งขันกระโดดน้ำแบบแพลตฟอร์มและสปริงบอร์ดในกีฬาโอลิมปิก

แม้ว่าเกรก ลูกานิส จะมีประวัติการเป็นนักกีฬายอดเยี่ยมปานใดก็ตาม เขาก็ต้องอำลาวงการกีฬาไปอย่างน่าเสียดายเป็นอย่างมากเพราะติดเชื้อเอชไอวี ความเก่งกล้าสามารถของเขาคงจะเหลือเพียงแต่ความทรงจำเท่านั้นเอง

2. ความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับโรคเอดส์

แม้ว่าโรคเอดส์จะมีการแพร่ระบาดมานานกว่า 10 ปี แล้วก็ตาม แต่ยังมีประชาชนในอีกหลาย ๆ ประเทศยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องของโรคเอดส์อยู่อีกค่อนข้างมาก ดังเช่นในประเทศสหภาพแอฟริกาใต้ ได้มีกลุ่มชนผิวดำแห่ง

หนึ่งในเมืองโซเอโต้ ที่มีความเชื่อว่าเยื่อพรหมจรรย์ของเด็กหญิงอายุ 9 เดือน ถึง 10 ปี จะช่วยรักษาผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้ ทำให้ในขณะนี้มีสถิติเด็กหญิงถูกข่มขืนมากถึงวันละไม่น้อยกว่า 100 คน และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

จากข้อมูลของนางเลดี บาดจิส พยาบาลประจำสถานพยาบาลมิโดว์แลนด์ เมืองโซเอโต้ แจ้งว่าในแต่ละวัน สถานพยาบาลแห่งนี้จะรับเด็กหญิง ที่ถูกข่มขืนเข้ามารับการรักษาเป็นจำนวนมาก และเมื่อตรวจสอบในเวลาต่อมา จะมีเด็กหญิงเหล่านี้จำนวนไม่น้อยที่ติดเชื้อเอชไอวีอีกด้วย การมีความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรคเอดส์ด้วยพรหมจรรย์ของเด็กหญิงดังกล่าวทำให้มีการระบาดของโรคเอดส์มากยิ่งขึ้น เพราะเชื้อเอชไอวีจะแพร่ระบาดได้ทางเลือดและเพศสัมพันธ์ ดังนั้นการที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีไปข่มขืนเด็กหญิงก็จะทำให้เด็กหญิงติดเชื้อเอชไอวี ส่วนตนเองก็ยังมีเชื้อเอชไอวีอยู่เช่นเดิม จึงถือได้ว่าเป็นการเร่งการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในสหภาพแอฟริกาได้อีกวิธีหนึ่ง

เมื่อไม่นานมานี้ กระทรวงสาธารณสุขสหภาพแอฟริกาใต้ได้มีการประชุมเพื่อนำมาตรวจการในการลบล้างความเชื่อนี้ โดยได้จัดเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขเข้าสู่พื้นที่ในเมืองโซเอโต้ เพื่อให้มีความรู้กับประชาชนแล้ว ซึ่งเป็นวิธีการเดียวที่จะป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์อย่างได้ผลดี

3. การตรวจโรคเอดส์ทางปัสสาวะ

เอดส์เป็นโรคที่แพร่ระบาดได้ทางเลือดและเพศสัมพันธ์ เมื่อเชื้อไวรัสเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ก็จะเข้าไปเจริญในเซลล์เม็ดเลือดขาวและทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ทำให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันบกพร่อง จึงเป็นโรคติดเชื้อต่าง ๆ ได้ง่าย

การตรวจว่ามีการติดเชื้อเอดส์หรือไม่ ทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ใช้กันมาก ได้แก่ การตรวจเลือด โดยผู้ที่ต้องการตรวจจะต้องไปที่สถานพยาบาลเพื่อเจาะเลือดไปตรวจต่อไป วิธีดังกล่าวทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติ เนื่องจากจะต้องใช้เวลานานในการตรวจ เช่น การทำบัตรผู้ป่วย การรอพบแพทย์ ฯลฯ จึงได้มีหลาย ๆ ประเทศได้พยายามหาวิธีการตรวจที่รวดเร็ว ดังเช่นที่ประเทศคิวบา ได้คิดวิธีการตรวจโรคเอดส์ทางไปรษณีย์ขึ้นมาแล้ว

จากการเปิดเผยของนายโรลด์โด ฆิเมเรส เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติคิวบา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ริเริ่มในเรื่องนี้ได้ให้เหตุผลว่าการตรวจโรคเอดส์ทางไปรษณีย์จะทำให้เกิดความสะดวกกับประชาชนที่ไม่ต้องรอรับการตรวจจากสถานพยาบาลต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน เนื่องจากสถานพยาบาลเหล่านี้ก็มีแพทย์ไม่เพียงพอ ทำให้ผู้ที่ต้องการตรวจต้องเสียเวลาหลายครั้งกว่าจะได้ตรวจตามต้องการ ดังนั้นวิธีการดังกล่าวนี้จะเป็นการให้บริการที่สะดวก และประหยัดต่อประชาชน เชื่อว่าประชาชนจะให้นิยามอย่างแน่นอน

สำหรับวิธีการตรวจโรคเอดส์ทางไปรษณีย์ก็ไม่มีอะไรยุ่งยาก เพียงแต่ผู้ที่ต้องการตรวจสามารถขอแผ่นกระดาษชนิดพิเศษจากสถานพยาบาล

แล้วหยดเลือดลงไปในกระดาษนี้ จากนั้นให้ส่งแผ่นกระดาษที่มีหยดเลือดไปยังสถานพยาบาลทางไปรษณีย์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและจะส่งผลการตรวจสอบมาให้ทางไปรษณีย์เช่นกัน

วิธีนี้ยังได้ผลดีต่อผู้มารับการตรวจโรคเอดส์อีกประการหนึ่งก็คือ ด้านการรักษาความลับ เพราะเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลก็ไม่ทราบว่ามีผู้มารับการตรวจเป็นใคร รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร แต่ถ้าหากต้องการทราบก็สามารถไปตรวจสอบได้ตามที่อยู่ของผู้มารับการตรวจได้ให้ไว้

การตรวจโรคเอดส์ด้วยวิธีทางไปรษณีย์ ดูแล้วง่ายและสะดวกเร็วดีทีเดียว แต่ยังไม่ทราบว่า จะให้ผลเชื่อมั่นในการตรวจมากน้อยเพียงใด และที่สำคัญก็คือ ใครเป็นผู้เจาะเลือด และการเจาะเลือดนี้ทำด้วยความรอบคอบหรือไม่ ถ้าหากไม่รอบคอบก็อาจทำให้ติดเชื้อขึ้นได้

เป็นอย่างไรบ้างครับ เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับโรคเอดส์คงจะช่วยให้ท่านผู้ฟัง ได้รับความรู้พอสมควรนะครับ ขอให้ท่านผู้ฟังได้ระลึกไว้เสมอว่า เชื้อเอดส์ติดต่อกันได้ค่อนข้างยาก เพราะจะต้องติดต่อกจากการร่วมเลือดและเพศสัมพันธ์ ถ้าหากสามารถป้องกันความเสี่ยงในเรื่องนี้ได้ ก็จะช่วยให้ความปลอดภัยจากการติดเชื้อเอดส์ด้วยครับ